
Vyberte si školu stříženou podle svého vkusu a schopností

Vyberte si školu stříženou podle svého vkusu a schopností

22. 2. 2012, Brněnský deník, rubrika: Události, strana 11. Autor: KATEŘINA PERKNEROVÁ

Odborník z pražské pedagogické fakulty se dlouhodobě zabývá hodnocením vysokých škol. Letos přidělili hvězdičky 140 fakultám z 26 veřejných vysokých škol. Vedoucí Střediska vzdělávací politiky Jan Koucký míní, že nabídka je tak široká, že každý si vlastně může ušít studium na míru.

Z vaší studie plyne, že dvě třetiny maturantů pokračují ve studiu, půlka maturantů na veřejných VŠ. Znamená to, že se dnes na VŠ dostane v podstatě každý, kdo si podá přihlášku?

Znamená to především, že počty přijímaných na vysoké školy v posledních letech rostly i přes nepříznivý demografický vývoj a nyní je potřeba vše napravit. Na vysoké školy se totiž dostanou již téměř dvě třetiny populačního ročníku a to je moc. Vždyť počet nově přijatých na veřejné a soukromé vysoké školy letos dokonce výrazně převýšil počet všech žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku.

Napomohla zvýšení kvality změna financování univerzit, kdy stát neposílá peníze už jen podle počtu studujících, ale zohledňuje z 20 procent i obsahové ukazatele?

Tvrdit to již dnes je příliš odvážné. Přesto věřím, že pokračování ve změnách financování ke zvýšení kvality nebo alespoň k zastavení jejího poklesu postupně přispěje. Ostatně s tímto cílem jsme také reformu financování vysokých škol zahájili.

Dá se říct, která škola, respektive fakulta je nejlepší, pokud se pídíme po komplexním vybavení absolventa?

Nic takového jednoduše říci možné není, už jen proto, že dnešní vysoké školy plní vedle vzdělávání mnoho dalších funkcí, které od nich společnost očekává. Nadprůměrných výsledků ovšem nemůže každá instituce dosahovat v celém spektru činností. Každá z funkcí má totiž jinak definovanou kvalitu, vyžaduje jiné zaměření a odlišnou kulturu a vytváří prostředí s jinou sítí vztahů a vazeb. Nemluvě o mezioborových rozdílech, kdy není možné srovnávat například absolventy lékařských a uměleckých fakult. Vedle sebe tedy působí významné a široce zaměřené univerzity s mezinárodním dosahem, jako je například Univerzita Karlova nebo Masarykova univerzita, menší a úžeji zaměřené instituce s velmi dobrými výsledky srovnatelnými se zahraničím, jako je pražská chemie, brněnská „veterina“ nebo všechny čtyři umělecké školy, všeobecně zaměřené univerzity spíše s regionálním dopadem, ale také menší regionální vysoké školy, jejichž hlavním cílem je příprava absolventů pro firmy působící v kraji.

Co vlastně dělá univerzitu špičkovým vzdělávacím a výzkumným zařízením? Narážím na to, že v čerstvé publikaci Times Higher Education se v první desítce umístilo sedm amerických a tři britské školy. Karlova univerzita skončila ve skupině na 300.-350. místě. Přitom podle vašich propočtů je naším nejlepším vysokým učením. Čím to je?

Problémem současných světových žebříčků a hodnocení je, že navzdory značné geografické i kulturní rozmanitosti velká většina z nich přebírá tzv. americký model definice excelentní univerzity Zaměřují se především na vědeckou a výzkumnou činnost vysokých škol, zejména pak na přírodní vědy, a jsou orientovány na anglicky psané vědecké články. V takových žebříčcích přirozeně z řady zřejmých důvodů dominují jen určité typy institucí z anglicky mluvících zemí.

Podle čeho by se maturanti měli rozhodovat, kam jít studovat?

V první řadě by se měli rozhodovat podle toho, co je jim blízké, v čem vynikají a v čem by se rádi dále rozvíjeli. Již jsem říkal, že různé zaměření škol, a dokonce i fakult umožňuje snáze najít školu stříženou podle vkusu každého. Nepochybně důležité je také budoucí uplatnění na pracovním trhu; i to ovšem do značné míry závisí na samotném jedinci, jeho schopnostech, dovednostech a aspiracích.

Platí stále, že lékař, informatik a učitel dostanou práci vždy, akorát ten poslední jmenovaný za mizerný plat?

Možná ne vždy, ale rozhodně jsou na tom nejlépe. Je však třeba k nim připojit ještě právníky. Bohužel musím souhlasit také s platovou úrovní učitelů, která je ve srovnání s vyspělými zeměmi horší -její dlouhodobý vliv se nepochybně promítá do klesající úrovně českého školství.